

20. marts 2018

EU venter 300.000 flere i beskæftigelse frem mod 2030

I følge en ny fremskrivning fra EU-kommissionen står dansk økonomi over for en fremgang i beskæftigelsen på næsten 300.000 personer frem mod 2030. Det svarer til en stigning på mere end 10 pct. og er kun overgået af få andre EU-lande. Samtidig ventes Danmark at have EU-rekord med flest i beskæftigelse i 2030.

- Målt i forhold til antallet af personer i de arbejdsdygtige aldre har Danmark en stigning i beskæftigelsen, der ligger i den høje ende primært overgået af de lande, der fortsat er mærket af den økonomiske krise og lande, som beskæftigelsesmæssigt ligger langt bag os i udgangspunktet.
- Alle de lande, vi normalt sammenligner os med, ligger således med en lavere beskæftigelsesfremgang, når der måles i forhold til befolkningen i de arbejdsdygtige aldre.
- Fremgangen i Danmark sker fra et i forvejen højt niveau, og EU-kommissionen forventer, at Danmark i 2030 har flest i beskæftigelse, når der måles som andel af befolkningen i de arbejdsdygtige aldre.
- Fremskrivninger fra konsulenthuset McKinsey til brug for Disruptionrådet viser, at det ikke er arbejdskraftmangel målt på antal hænder, som er Danmarks store udfordring de kommende år. Det er derimod investeringer i både ny teknologi og kompetencer. Således risikerer automatisering, digitalisering og robotternes mange nye opgaver i produktion og service, ifølge McKinsey, at ramme omkring en kvart million danske lønmodtagere.

Kontakt Cheføkonom Frederik I. Pedersen,

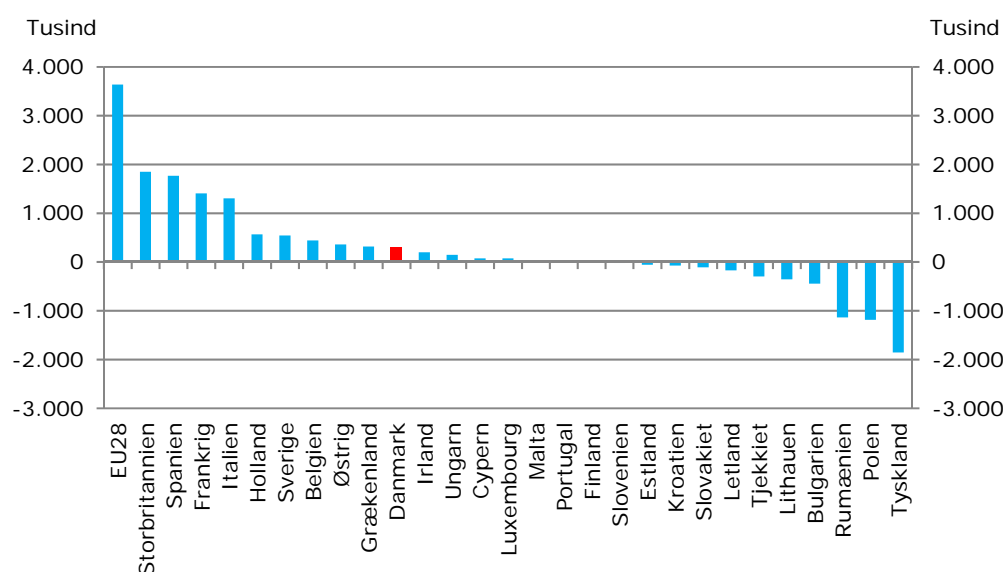
Formandssekretariatet, frederik.pedersen@3f.dk, 28 42 42 72

300.000 flere i beskæftigelse frem mod 2030

Det går godt i dansk økonomi. Der er gang i væksten, og arbejdsmarkedet vokser markant. Det har skabt frygt for mangel på arbejdskraft herhjemme og risiko for, at virksomhederne i det lys bliver nødt til at flytte produktionen til andre lande.

En ny lang økonomisk fremskrivning fra EU-kommissionen, hvor der er styr på de enkelte landes reformer¹, viser, at beskæftigelsen i Danmark forventes at stige med næsten 300.000 personer frem mod 2030. Det er, som det fremgår af figur 1, i den øvre ende blandt EU-landene. I mange lande står beskæftigelsen oven-i-købet til at falde. I Tyskland og Polen endda ganske markant. For hele EU-28 forventes en samlet fremgang i beskæftigelsen på 3,6 mio. personer frem mod 2030.

Figur 1. Ændringen i beskæftigelse 15-74 år, 1.000 personer, 2016-2030

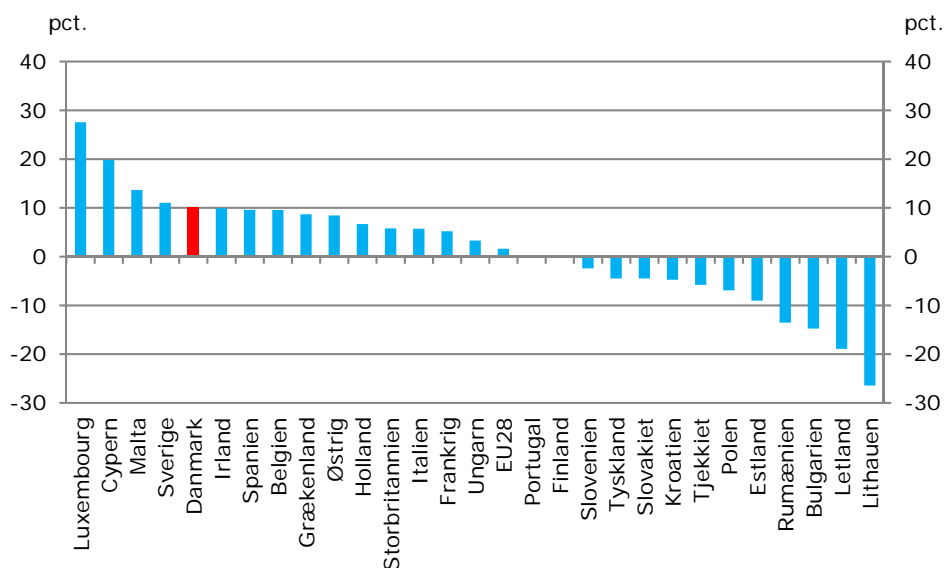

Kilde: 3F pga. The 2018 Ageing Report Underlying Assumptions & Projection Methodologies og Eurostats befolkningsprognose.

Nu er der stor forskel på landenes størrelser og dermed også på, hvor mange der i udgangspunktet er i beskæftigelse. Ser man på udviklingen i beskæftigelsen relativt/procentuelt, så svarer fremgangen i Danmark på knap 300.000 personer til en stigning på 10¼ pct. Det er kun overgået af Luxembourg, Cypern, Malta og Sverige. Det viser figur 2. Danmark ligger altså her med den 5. højeste beskæftigelsesfremgang målt i forhold til størrelse.

¹ I EU-kommissionens "Ageing report 2018" er der bidrag fra embedsmænd fra de forskellige lande.

Figur 2. Ændringen i beskæftigelse 15-74 år, procent, 2016-2030

Kilde: 3F pga. The 2018 Ageing Report Underlying Assumptions & Projection Methodologies og Eurostats befolkningsprognose.

Beskæftigelse må ses i sammenhæng med befolkningen

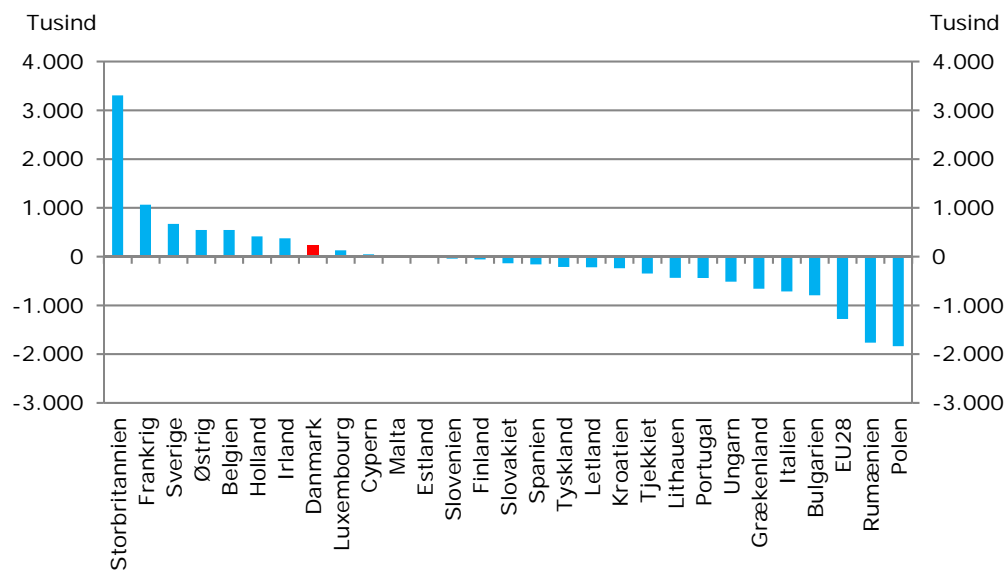
Udviklingen i beskæftigelsen kan selvfølgelig ikke ses uafhængig af befolkningsudviklingen. I lande, hvor der er stor stigning i antallet af personer i de arbejdsdygtige aldre, er det naturligt, at beskæftigelsen stiger mere end i lande, hvor der ikke er fremgang i befolkningstallet eller måske ligefrem nedgang.

Figur 3 viser væksten i antallet af 15-74-årige for de forskellige lande på baggrund af den befolkningsprognose, der ligger til grund for EU-kommissionens fremskrivning. I Storbritannien, Frankrig, Sverige, Østrig og Belgien stiger antallet af personer mellem 15 og 74 år *mere* end beskæftigelsen. I Danmark stiger beskæftigelsen imidlertid mere end befolkningen i disse aldre, i det sidstnævnte øges med 230.000 personer. Vi får dermed flere i beskæftigelse, end hvad befolkningsstigningen umiddelbart kan forklare. Årsagen til at svenskerne har en større relativ beskæftigelsesfremgang end os, jf. figur 2, skal altså ses i lyset af en betydeligt større befolkningsfremgang.

Ser vi på lande som Polen og Tyskland, ligger de i bunden i ændringen af beskæftigelsen fra 2016 til 2030, jf. figur 1. I Tyskland falder beskæftigelsen med 1.856 tusinde personer, hvor den i Polen falder med 1.182 tusinde personer. I forhold til befolkningsvæksten ligger Tyskland på en 17. plads, idet den falder med 213 tusinde personer. Polen ligger på en sidste plads, og her falder befolkningen med 1.838 tusinde personer.

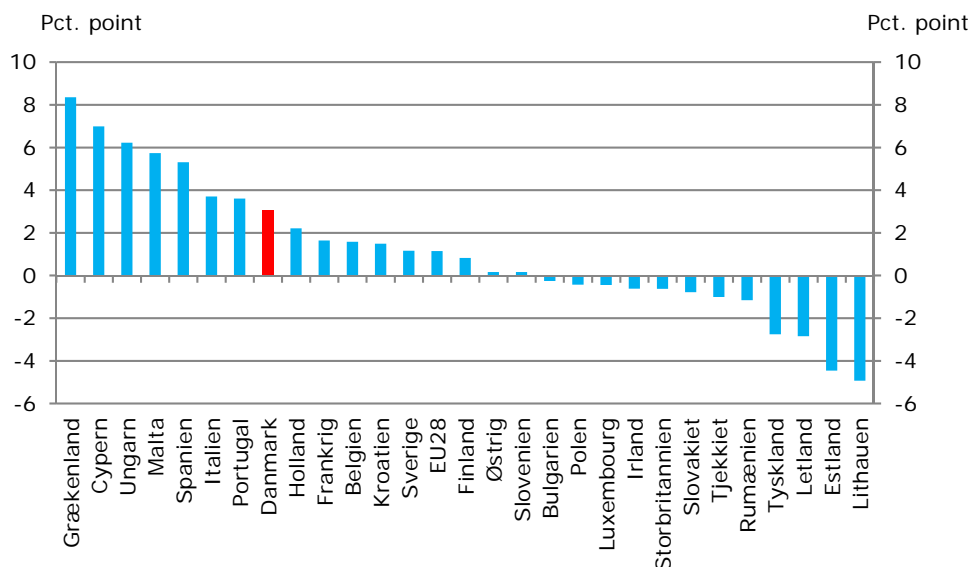
Figur 3. Ændringen i befolkningen 15-74 år, 2016-2030

Kilde: 3F pga. Eurostats befolkningsprognose.

Sættes beskæftigelsesstigningen i forhold til udviklingen i befolkningen (15-74 år), fås ændringen i beskæftigelsesgraden. Hermed får man et mere rent mål for, hvor meget beskæftigelsesadfærden ændres i de enkelte lande. I Danmark stiger beskæftigelsesgraden med 3,1 pct. enheder fra 2016 til 2030. Det er den 8. højeste fremgang blandt alle EU-landene. Det viser figur 4.

Figur 4. Ændring i beskæftigelsesgrad, 2016-2030

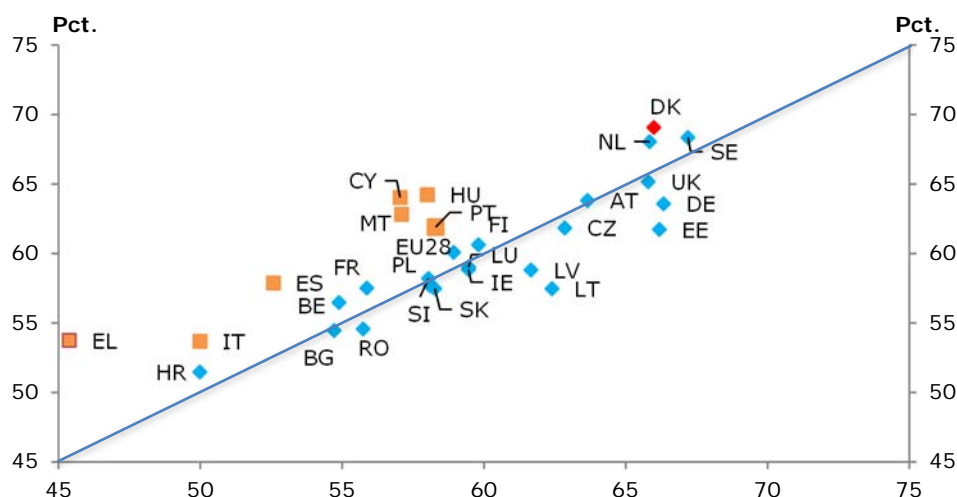
Kilde: 3F pga. The 2018 Ageing Report Underlying Assumptions & Projection Methodologies.

Ud over de kriseramte lande som Grækenland, Spanien, Italien og Portugal er vi kun overgået af Cypren, Ungarn og Malta. Alle de lande, vi normalt sammenligner os med, ligger således med en lavere beskæftigelsesfremgang, når der måles i forhold til befolkningen i de arbejdsdygtige aldre. Selv Storbritannien, Luxembourg, men især Tyskland ligger med fald i beskæftigelsesgraden.

At kriseramte lande, der i udgangspunktet har en relativt lavere beskæftigelse, forventes at få større fremgang i beskæftigelsen og i beskæftigelsesgraden end lande, der ikke er ramt af krise og ligger højt på beskæftigelsesgraden, er heller ikke overraskende. Dels kan der være konjunkturmæssige forhold, som gør, at de kriseramte lande automatisk indhenter et efterslæb, i takt med at der kommer mere gang i økonomien igen. Dels kan der være noget "catch up", hvor lande, der ligger dårligt, lærer af lande, der ligger bedre. Det sidste kan også dække, at de kriseramte lande har været nødt til at lave reformer, der løfter flere ind i arbejdsstyrke og beskæftigelse, fx for at lukke et hul i statsfinanserne.

Sætter man beskæftigelsesgraden i udgangsåret (2016) op imod den forventede beskæftigelsesgrad i 2030, får man billedet i figur 5. Som det fremgår, er der en tendens til, at lande, der i udgangspunktet ligger lavere, har en højere stigning i beskæftigelsesgraden, end lande der i udgangspunktet ligger højere. Det ses også, at Tysklands beskæftigelsesgrad falder med 2¾ pct. enheder, mens Polens falder med 0,4 pct. enheder.

Figur 5. XY-plot for beskæftigelsesgraden, 2016 mod 2030

Anm. Y-aksen er år 2030, og x-aksen er år 2016. [Firkanterne er de lande, som ligger over os i ændringen i beskæftigelsesgraden. Se bilag for landeoversigt.]

Kilde: 3F pga. The 2018 Ageing Report Underlying Assumptions & Projection Methodologies og Eurostats befolkningsprognose.

Danmark har i forhold til det relativt høje udgangspunkt for beskæftigelsen en stor stigning i beskæftigelsesgraden frem mod 2030. Som det fremgår af figur 5, forventes Danmark i 2030 med godt 69 pct. at have EU's højeste beskæftigelsesgrad. Til sammenligning ligger Sverige med 68,4 lige under os, mens Tyskland har en beskæftigelsesgrad på 63,6 pct.

Danmark har således intet at skamme sig over. Der er lavet rigtig mange reformer herhjemme de sidste 10-15 år, der fortsat forventes at løfte arbejdsstyrke og beskæftigelse ganske markant, når vi kigger ud i tid. Vi står altså over for en

fortsat meget stor stigning i beskæftigelsen, og en stigning, der er større, end hvad befolkningen umiddelbart kan forklare. Samlet forventes vi at blive EU-mestre i høj beskæftigelse i 2030.

Kompetencer vigtigere end hænder afgørende

Beskæftigelsesministeren har ellers været ude og kommentere på risikoen for en voldsom overophedning af det danske arbejdsmarked, og at der på længere sigt i det lys vil være en risiko for, at de danske virksomheder må flytte deres investeringer fra Danmark til fx Tyskland eller Polen.

I lyset af dels de aktuelle målingerne over manglen på arbejdskraft² og dels EU-kommissionens nye lange fremskrivning må det for de danske virksomheder være langt mere attraktivt at fokusere på Danmark end på Tyskland og Polen, hvor beskæftigelsen direkte forventes at falde frem mod 2030, jf. figur 1. Når det er sagt, er det bestemt ikke ligegyldigt, hvilke kompetencer arbejdsstyrken og de beskæftigede har.

Konsulenthuset McKinsey & Co. har for Disruptionrådet i lyset af mulighederne for ny teknologi givet deres bud på en fremskrivning af dansk samfundsøkonomi og beskæftigelse frem mod 2030. De opstiller tre scenarier, hvor den årlige realvækst i Danmarks bruttonationalprodukt ligger på mellem 1,1 og 3,3 procent – med 2,2 procent som midter-scenariet.

At det ikke er antallet af hænder i arbejdsstyrke og beskæftigelse, der afgør, om vi lander med den høje eller lave vækstrate, ser man i de bagvedliggende beskæftigelsesforløb.

I det mest negative scenario falder den samlede beskæftigelse med ca. én procent, svarende til 25.000-30.000 personer færre i job frem mod 2030, mens der i det mest positive scenarie er en samlet jobskabelse på ca. tre procent, svarende til 80.000-90.000 personer. I McKinseys mest positive scenario stiger beskæftigelsen altså med under 1/3 af den beskæftigelsesfremgang, EU-kommissionen forventer i samme periode, jf. figur 1.

I midterscenariet – hvor der er en vækst i BNP per indbygger på linje med de sidste 65 år – er der en nettojobskabelse på knap én procent, svarende til kun 25.000 flere i job frem mod 2030.

Konsulentfirmaets analyse viser dermed, at det *ikke* er arbejdskraftmangel målt på antal hænder, som vil være Danmarks store udfordring i de kommende år, hvor arbejdsudbuddet ifølge EU-kommissionen stiger med op imod 300.000 nye hoveder.

---

² Se analysen "[Danmark ligger i den lave ende, hvad angår manglen på arbejdskraft i EU](#)"

Til gengæld risikerer automatisering, digitalisering og robotternes mange nye opgaver i produktion og service at ramme omkring en kvart million danske lønmodtagere. Deres kompetencer og job erfaringer gør det ifølge konsulenthuset svært – uden yderligere opkvalificering – at gennemføre et skift i branche og job, som styrker beskæftigelsesmulighederne.

Hovedudfordringen er derfor produktivitetsvæksten og hvilke kvalifikationer, lønmodtagerne har. Ifølge McKinseys fremskrivninger afgør primært disse to faktorer, om Danmark som land i perioden frem mod 2030 bliver 330, 750 eller 1.200 mia. kr. rigere.

Derfor skal vi investere massivt i både ny teknologi, uddannelse og efteruddannelse samt opkvalificering af lønmodtagerne. Dét kan sikre vækst i både produktivitet og bruttonationalprodukt og samtidig bidrage til, at lønmodtagere kan skifte branche og job, hvis ny teknologi overflødig gør deres hidtidige jobfunktioner.

Bilag

Forkortelse	Land
BE	Belgien
BG	Bulgarien
CZ	Tjekkiet
DK	Danmark
DE	Tyskland
EE	Estland
IE	Irland
EL	Grækenland
ES	Spanien
FR	Frankrig
HR	Kroatien
IT	Italien
CY	Cypern
LV	Letland
LT	Lithauen
LU	Luxembourg
HU	Ungarn
MT	Malta
NL	Holland
AT	Østrig
PL	Polen
PT	Portugal
RO	Rumænien
SI	Slovenien
SK	Slovakiet
FI	Finland
SE	Sverige
UK	Storbritannien
EU28	EU28

Af Cheføkonom **Frederik I. Pedersen**, Formandssekretariatet,
frederik.pedersen@3f.dk, 28 42 42 72 og

Studertermedhjælper Allan Ozvan, Formandssekretariatet,
allan.ozvan@3f.dk